

Vivant Denon. „Ei mingit homset“

Prantsuse keelest tõlkinud Malle Talvet

Loomingu Raamatukogu 2021, nr 3

Lugu

1812

Ma armastasin krahvinna de ***'d meeletult; ma olin kahekümneaastane ja sinisilmne; ta pettis mind, ma sain pahaseks, ta hülgas mu. Ma olin sinisilmne, igatsesin teda tagasi; ma olin kahekümneaastane, ta andis andeks: ja et ma olin kahekümneaastane ja ikka sinisilmne, küll petetud, kuid mitte enam hüljatud, uskusin, et olen armastatuim armuke ja seega kõige õnnelikum meeste seas. Krahvinnal oli sõbratar madame de T., kel paistis olevat minu suhtes kavatsusi, kuid nii, et tema väarikus ei satuks ohtu. Nagu peagi näeme, olid madame de T-l kombelised põhimõtted, millest ta pidas kinni suure hoolega.

Ühel päeval, kui suundusin Krahvinna looži teda ootama, kuulsin kõrvalloožist kõnetamist. Kas polnud see taas kombeline madame de T.? „Ohoo, juba kohal!“ hõigatakse mulle. „Lööte aega surnuks? Tulge ometi minu juurde.“ Ma ei osanud aimatagi, kui romantiliseks ja harukordseks see kohtumine kujuneb. Naiste kujutlusvõime on vilgas ja sel hetkel oli see madame de T-l eriliselt lennukas. „Mul tuleb,“ ütleb ta, „teid päästa, muidu saate nõnda üksi olles naerualuseks; kuna te juba siin olete, siis tuleb... Idee on suurepärane. Mulle näib, et jumalik käsi on teid siia juhatanud. Kas teil on ehk täna õhtuks plaane? Need oleksid asjatud, ma hoiatan teid; ei mingeid küsimusi, ei mingit puiklemist... Minge kutsuge mu teenijad. Te olete veetlev.“ Ma kummardan sügavalt... Ärgu ma aega viitku; ma teen, nagu kästud. Teener saab korralduse: „Minge selle härra majja ning teatage, et ta ei tule õhtul koju...“ Siis sosistatakse teenrile midagi kõrva ja saadetakse ta minema. Ma üritan poetada paar sõna, ooper algab, olgu ma tasa: nüüd kuulatakse, või tehakse nägu, et kuulatakse. Vaevalt on esimene vaatus lõppenud, kui sama teener toob madame de T-le kirjakese, öeldes, et kõik on valmis. Madame naeratab, palub mu käsivart, laskub trepist alla, laseb mul istuda oma tõlda, ja juba olengi linnast väljas, enne kui jõuan välja uurida, mida minuga nüüd ette võetakse.

Iga kord, kui püüdsin midagi küsida, kõlas vastuseks naerulagin. Kui ma poleks kindlalt teadnud, et ta on suurte kirgede naine ja et tal on just praegu üks kiindumus – ning talle pidi olema teada, et ma olen sellest kiindumusest teadlik –, võinuks mul tekkida kiusatus uskuda, et olen õnnega koos. Ta tundis ka minu armuasju, sest krahvinna de *** oli, nagu juba ütlesin, madame de T. südamesõbranna. Ma tõrjusin niisiis eemale kõik oletuslikud mõtted ja jäin ootama sündmusi. Postijaamas vahetasime hobuseid ja söötsime edasi nagu välk. Asi hakkas mulle paistma järjest tõsisem. Ma küsisin juba nõudlikumalt, kuhu mind selle vembuga lõpuks viiakse. „Teid viiakse väga kaunisse paika; kuid arvake ära, kuhu? Oo! Te ei mõtle iial välja – minu abikaasa juurde! Kas te tunnete teda?“

„Sugugi mitte.“

„Ma usun, et te jääte rahule: me oleme ära leppimas. Juba kuus kuud käivad läbirääkimised ja me peame juba kuu aega kirjavahetust. Ma arvan, et on minust päris viisakas talle külla minna.“

„Jah, aga palun, mida mina seal teen? Millega ma saan teile kasulik olla?“

„Ärge teie selle pärast muretsege! Ma hakkasin kartma tühimust, mis tekib nelja silma all; teie olete meeldiv, ja mulle valmistab rõõmu, et olete juures.“

„Valida minu esitlemiseks just leppimispäev näib mulle veider. Te annaksite nagu mõista, et ma ei lähe üldse arvesse. Lisage siia veel kimbatust, mis tekib esimesel kohtumisel. Ausalt öeldes ei näe ma teie ürituses meile kolmele midagi meeldivat.“

„Oh, anun teid, ärge lugege moraali! Te saate oma ülesandest täiesti valesti aru. Mulle tuleb pakkuda meelelahutust, ajaviidet, mitte jutlust pidada.“

Ma nägin, kuivõrd meelekindel ta on, ja võtsin nõuks olla samasugune. Hakkasin iseenda kulul nalja viskama ja me läksime väga ülemeelikuks.

Me olime teist korda hobuseid vahetanud. Öö saladuslik tõrvik valgustas selget taevast ja laotas väga meelelist hämarust. Me lähenesime paigale, kus pidi lõppema meie omavahelolek. Ikka ja jälle pandi mind imetlema maastiku ilu, öö rahu ja looduse liigutavat vaikust. Et kõike üheskoos nagu kord ja kohus imetleda, kallutasime end ühe ja sama akna poole; tõlla rappumise tõttu puutusid madame de T. ja minu nägu riivamisi kokku. Ühe ootamatu raputuse ajal haaras ta mul käest; ja maailma suurima juhuse tahtel hoidsin mina teda äkki oma embuses. Mida me sellises asendis näha püüdsime, ma ei tea. Kindel on see, et mul lõi silmade ees virvendama, kui mind äkitselt eemale lükati ja ise tõlla tagaseina vastu tõmbuti. „Teie kavatsus,“ tuli kuuldavale pärast üsna sügavat mõtisklust, „on mind ehk veenda, et mu üritus on ettevaatamatu?“ Küsimus ajas mu kimbatusse. „Kavatsusi... teie suhtes... milline rumalus! Neid aimaksite te ju vägagi varakult, aga juhuse, üllatus – peaks ju antama andeks.“

„Mulle küll näib, et te arvestasite sellega.“

Nii me peaaegu ei märganudki, et saabusime lossi eesõuele. Kõik säras tuledes, kõik ennustas rõõmu, välja arvatud majaisanda olek, mis seda õige tõrksalt väljendas. Tema närvast ilmest võis aru saada, et lepitus on talle vajalik vaid perekonna huvides. Sündsus sunnib monsieur de T-d siiski tõlla ukse juurde astuma. Mind esitletakse, ta ulatab käe, ja ma käin ta kannul, mõtted iseenda mineviku, oleviku ja tuleviku juures. Ma kõnnin läbi salongide, mis on sisustatud ühtaegu maitsekalt ja suurejooneliselt, sest majaisand on elegantse toreduse eest peensusteni hooldanud. Meeleliste piltide abil on ta katsunud ergutada kustunud füüsilise varusid. Teadmata, mida kosta, päästan ennast aupaklike kummardustega. Jumalanna ruttab templi perenaist mängima ja komplimente vastu võtma. „See pole veel midagi; oodake, kuni ma viin teid härra apartementi.“

„Madame, ma lasksin selle juba viis aastat tagasi lammutada.“

„Või nii!“ ütleb madame.

Õhtusöögil, ennäe, tuleb tal pähe abikaasale rasvast vasikat pakkuda ja too vastab: „Madame, juba kolm aastat olen ma piima peal.“

„Või nii!“ ütleb madame jälle.

Kujutatagu vaid ette vestlust, kui kolm inimest on koos ja selle üle aina imestavad!